

24

I. évfolyam.

Budapest, 1900. szeptember 22.

24. szám.

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON 16 OLDAL TERJEDELEMMEL.

Előfizetési ára:
 a magyar birodalomban és Ausztriában:
 Egész évre 4 kor.
 Fél évre 2 kor.
 Negyed évre 1 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Budapest, VIII., Prater-utca 44. sz.

— Egy petitsor hirdetés ára 20 fillér. —

A német birodalom államaiba egész
 évre **6 korona.**

Európa egyéb államaiba és Amerikába
 egész évre **8 korona.**

Testvéri szeretet.

Hajnalodik.

Kezd hajnalodni a keresztény Magyarországnak. Kezd foszladozni az a sötét köd, melynek homályában megtörött a keresztény igazságoknak ragyogó sugara, a hazának jövő reménye: a magyar ifjuság megmozdult s a kereszt zászlója alatt győzelmet aratott az egyesült zsidó liberálisok vallástalan seregén.

Az egyetemi ifjuság választása kötötte le az utolsó hetekben e társadalomnak s a politikai világnak is figyelmét. Arról volt szó, ki legyen az Egyetemi Körnek az elnöke? Három párt állott szemben egymással: az Egyetemi nemzeti párt, a függetlenségi párt és a liberális párt.

A nemzeti pártnak a programja az volt, hogy a keresztény eszméknek az egyetemen diadalt szerezzen s megszüntesse ott azt a zsidó uralmat, mely éveken át elnyomott minden keresztény szellemet, s eltörülte még a látszatát is ugyszólván annak, hogy az egyetem katolikus pénzen épült, katolikus pénzből tartatik fenn s ismertető jele a szent kereszt, melynek árnyékában egyedül fakadhat igazi és mély tudományosság. Ennek a zsidó szellemnek kiküszöbölését tartotta szem előtt az egyetemi nemzeti párt s szembe találta magával a függetlenségi és liberális pártot, a mely két pártnak tulajdonképpen csak a neve volt más, de ezélja és törekvése egy volt, a mi abból is világosan kitűnik, hogy a midőn szavazásra került a dolog, a függetlenségiéket átcsaptak a liberálisokhoz s velük együtt szavaztak le a liberális jelöltre. De megbukott csufosan, megbukott az az eszme, melyet képzeltek, az az eszme, mely éveken át mint köd nehezült az egyetemre s elborította annak keresztény katolikus jellegét. Győzött a nemzeti párt, győzött a kereszt!

De talán azt kérdezed magadban kedves olvasóm, hogy mi közöd van neked ahhoz, ha az egyetemen az egyik, vagy másik párt győz? Hiszen egész esztendőben nem is hallasz az egyetemről, hogy van tehát, hogy most egyszerre olvashatsz róla a te kedves lapodban? Kedves olvasóm! Ha mi nem tartanánk az egyetemi nemzeti pártnak győzelmét fontosnak, bizonyára nem irnánk róla. De irunk róla, mert ez a győzelem a keresztény magyar nép boldogulásának csirája.

Arról volt szó, melyik érzés erősebb a haza jövő vezető férfijaiban, a keresztnek szeretete-e, vagy pedig a zsidó liberálizmushoz való ragaszkodás. Arról volt szó, milyen lesz a jövő Magyarországnak szelleme: a kereszténységnek dicső eszméi hatják-e át, vagy pedig a zsidóságnak fojtó hatalma uralkodik-e rajta,

az a hatalom, a mely most lenyűgözve tartja s kiszípolozva polgárainak utolsó csepp vérének, a tönkremenés, a megsemmisülés végzetes örvényébe taszítja? Mi a baja a mostani Magyarországnak? Az, hogy nincs meg polgáraiban a keresztény szellem, mely nem tudja eltűrni azt, hogy holmi jött-ment nemzedék ráüljön ben született fiainak nyakára s utolsó csepp vérének kiszívja; nincs meg az a keresztény szellem, a mely a parasztot is embernek ismeri el, hanem van helyette egy átkos hatalom, az úgynevezett liberálizmus, melynek fölve az, hogy támogasd a zsidót, támogasd a bankárt, de a néppel ne törődj, annak csak a pénzét vedd el. Mit gondolsz, jó magyar nép, ha Magyarország jelenlegi vezető férfiai át volnának hatva a Krisztus Urunktól hirdetett szent eszméktől, a melyeket számunkra a keresztény katolikus egyház tartott fenn, megtörténhetnék-e mindez? Én nyugodt lélekkel mondhatom, hogy nem. A keresztény eszme egyenlőnek tart mindenkit, az utolsó munkást úgy, mint a dúsgazdag milliost; a megélhetését akarja biztosítani mindenkinek s meg nem engedi, hogy járomba fogja egy szétszórt faj a hazánk verejtékező polgárait.

Ha ily szemmel nézed kedves olvasóm az egyetemen most lefolyt választást, akkor velem együtt áldani fogod a jó Istent, hogy ezt megérnünk engedte. Ezekből az ifjakból lesznek azok, kik majdan egykor a te sorsod fölött is határoznak, kik neked egykor törvényt hoznak s mert a keresztény szellem hatja át őket, tudhatjuk, hogy kárunkra nem, hanem csak javunkra fognak működni.

Adja a jó Isten, hogy ez a szellem megmaradjon örökre s legyen vezérlő szelleme annak a keresztény Magyarországnak, melynek hajnala most kezd derengeni.

Katolikus joghallgató.

POLITIKAI HIREK.

Beszámoló. A képviselők érzik az új választások szelét s sietnek forgolódni a választók között. A *beszámoló* a legjobb jözezim arra, hogy az esztendőig távol volt képviselő megjelenjen kerületében és mézes-mázos szavakkal dicselkedjék el, hogy ő mi mindent csinált az egész idő alatt a parlamentben. Pedig legtöbbje az országházát csak akkor látogatja meg, mikor fizetését kell felvenni. A liberális képviselők persze azzal dicsékszenek, a mit a kormány csinált -- az ő tudtuk nélkül. A függetlenségiéket azzal dicsékszenek, a mit ők rosszat megakadályoztak. A néppárti képviselő urak az ő megszokott jajgatásait és kifa-

kadásaikat találják fel a népnek, a mely lesi várja, mikor fog már ez a párt, melytől még valami jót remél, tényleg valami üdvöset teremteni. Mert azzal ugyan a nép még nincs kielégítve, ha megtudja, hogy Széll kálmán nem tartotta be a Molnár Jánossal kötött alkut s megakadályozta a kanonokságot. Ez a három párt van a parlamentben, mind a három csak színházat játszik. A liberális párt adja a kormánypartot, pedig teljesen nélküle kormányoznak. A függetlenségi párt adja a 48-as ellenzékot, tulajdonkép pedig tolja a kormány szekerét. A néppárt meg játszsza a *nép* igaz pártjának szerepét, célja pedig nem más, mint néhány stréber papnak püspökséget, kanonokságot szerezni, a nagybirtokosok és grófok érdekeit megvédeni s a nép jogos kívánságait elhallgattatni. Nem is beszámolt tartanak az ilyen pártok amolyan képviselői, hanem már most korteskednek, kedveskednek a szavazóknak: ámitják a népet ígéretekkel, melyek betartása eszközbe sincs, szóval készítik előre a talajt a választásokra. A szegény nép csak ámul-bámul, meghallgatja egyiket is, másikat is, nem tud hova lenni a sok szép beszédtől, csak mire haza ér, látja és éri a nyomorúságát, melyen segíteni a nép-képviselők egyike sem tud, de nem is akar. Friss vér kell a beteg testbe. Sutra kell dobni a ma fennálló pártokat mind; nem érnek azok egy fabatkát sem, akárhogy foltozgatnók néhány becsületes tehetséges erővel. Kiforttak ők: olyanok miat a kiél: föld, akár mily nemes magot vet belé a gazdája, nem hoz az semmi jót. Uj föld, uj párt kell, uj emberekkel, *tehetségesekkel*, romlatlanokkal, nem a hiúságtól, önzéstől vezetettek, hanem a néperért küzdeni, szenvedni tudó emberkekből álló párt! Ne félj kedves olvasó, lesz nemsokára az is. De az án becsüld is meg. Támogasd teljes erődből, hogy kitűzött célját elérhesse. Éljen a 29 pont!

A vallástalanság.

A világ különböző országaiban, a keresztény népeséghez arányitva, egy országban sincs annyira elterjedve a vallástalanság, mint Magyarországon.

Ha beutaznánk az országot, hogy meggyőződést szerezhessünk magunknak az ország keresztény lakosairól, azok vallásosságáról, hát bizony szégyenkezve kellene bevallanunk, hogy Magyarországon alig van pár ezer keresztény, igazi keresztény!

Igazán nagy erkölcsi süllyedést von maga után ez a vallástalanság, Szent István birodalmában, ezeréves hazánkban. Hogy mily süllyedést, bünt és elkorcsosodást von maga után a vallástalanság, eléggé bizonyítják azok a siralmas, türehetetlen állapotok, amelyek nálunk Magyarországon uralkodnak.

Ha minden emberben, legyen az miniszter, iparos, vagy földmives, Istenfő, vallásos lélek lakozna, akkor nem volna Magyarországon: az az örökös politikai perpatvar, az elégedetlenség, a nyomor, a nélkülözés, a szenvedés stb.

Sokan lesznek, különösen azok a vallástalannok között, a kik e sorokon nevetnek és azt mondják: mi köze van a vallásnak a politikához?! vagy: hogyan jön össze a vallástalanság az elégedetlenséggel?! Azt hiszem, hogy fölösleges volna azt kifejtennem egy ön-

tudatos józan észszel gondolkodó kereszténynek. De miután a vallástalannokról nem akarom magamat „az örült-e vagy szent” elnevezéssel megtiszteltetni, jónak látom, főntebb mondottakkal bővebben foglalkozni.

Ha minden emberfia Istenfő, vallásos keresztény lenne, ha a vallástalannak parancsolatainak, az anyaszentegyház törvényeinek eleget tenne: nem volna politikai perpatvar, elégedetlenség, nyomor, nélkülözés, szenvedés. Másszóval: Ha minden emberfia a ki keresztény és a keresztény vallástalannak minden parancsolatát betartaná és nem holmi „liberális eszméknek” hódolna, boldog halandó lenne e földön. Sajnos, de nagyon kevés van, a ki vallási kötelességének eleget tesz. És épp ez az, a mi azokat a türehetetlen állapotokat szüli. Teszem föl, ha például egy miniszter egy igazi keresztény volna, akkor az első sorban szem előtt tartaná Isten tizparancsolatának azon pontját: „Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat” . . . Tehát oly törvényeket alkotna a mi felebarátjára nézve hasznos, üdvös és jó volna.

Ha a keresztény nép a szó igazi értelmében vallásos volna, akkor nem lenne országunkban az az érdek-harez, ami csak kárára van a népnek; nem volna az elégedetlenség, ami csak küzdőtérre aljasítja a keresztény magyar társadalmat!

Ha a keresztények a zsidókkal nem közelednének, azoktól nem várnának nem leendő nemek kitéve, hogy: kiszorítsák az akumnyok.

Ha a keresztények a zsidó-szocialista agitátorokat mind pokolba kergetnék, ha azok esab ugatásainak hitelt nem adnának: sok baj, nyomor és nélkülözéstől mentre lennének.

A vallástalanság legfőbb okait a kormány okozza. Ahelyett, hogy keresztényi szeretettel gondoskodna a népről, még előmozdítja a vallástalanságot, a mi minden bűnnek szülőanya. Ahelyett, hogy a népnek az őt megillető szabadságát megadná, korlátozza azt, úgy annyira, hogy a népet felforgató ábrándokba kergetik. Amiből már nem egyszer nagy baj keletkezett.

Ha azt akarjuk, hogy a vallástalanság ne terjedjen, azt úgy lehetne meggátolni, ha az ország minden részében katolikus köröket, egyleteket alapítanánk, hol a népet oktatnánk, hogy vallási kötelességének mindenkor és mindenben eleget tegyen. Míg oly egyletek nem fognak mindenütt létesülni keresztényeink, mindig csak elégedetlenek, tudatlanok és vallástalannok lesznek. Amiből az a nagy süllyedés származik, a mi népünknel tapasztalhatunk, a mi mind jobban és jobban lábra kap és elsöpréssel fenyegetődzik, mit — ezer évnek munkája alkotott.

Halász Alajos.

Éljen a 30 hold adómentessége!

Éljen az általános, közvetlen és titkos szavazati jog!

Éljen a 29 pontu katolikus néppárt!

Éljen a népnek igazi pártja!

Éljen a házadómentesség.

Hornig püspök a kivándorlás ellen.

Hornig Károly báró veszprémi püspök hazafias és határozott hangú körlevélben szólítja föl egyházmegyéje összes papságát, hívják föl a figyelmet a kivándorlásra csábító ügynökökre és beszéljek le a népet a kivándorlásról. A körlevél a kivándorlás ellen a papokon kívül segítségül hívja a tanítókat is és lehet, hogy ennek az új próbának több eredménye lesz, mert a népre éppen a pap és a tanító hathat a legközvetlenebbül. A körlevél bevezetésében rámutat arra, hogy a kik kivándorolnak, tönkre mennek és mint koldusok térnek vissza, azután így folytatja: „Nem tagadom: lehetnek, sőt vannak helyi viszonyok, melyek valamely vidék lakosságával, vagy annak egyik részével elhitelhetik azt, hogy itt már nincs megélhetése, nincs közvetkezőleg maradása. De ezek, ismétlem, helyi és nem ritkán időhöz kötött viszonyok és állapotok, a melyeken az ország, a haza határain belül segíteni lehet, segíteni kell, és — ha minden jel nem csal — melyeken kitelhetőleg segíteni az államnak már hosszabb idő óta kiváló gondja. Magyarország elég nagy, népesedése pedig aránylag oly ritka és e mellett oly szabálytalan, hogy az ország kellő beosztása mellett minden fiának szerezhethet és biztosíthat munkát és kenyeret s fog is szerezni és biztosítani, ha az államhatalomnak, a mire törekszik, sikerül: népesedési, nemzetiségi, társadalmi, sőt talán vallási állapotaink gondos figyelembe vétele mellett a kereslet és kínálat viszonyait országszerte akként hozni bizonyos rendszerbe, hogy a ki saját falujában csakugyan nem talál munkát és megélhetést, megtalálja más határban; de megtalálja a hazában, melynek fia s mely neki gondos anyja akar is, tud is lenni.

Nem is itt rejlik a kivándorlás viszketegének egyedüli csirája, hanem ama leiketlenségben, melylyel a sehonnai üzerek sűrű raja szegény magyar népünket évek óta valóságos áruczikké teszi, hinárba esalva a mindig jóhiszemű népet, hogy odakünn mintegy rab-szolgának eladja, vagy legalább utközben kifosztja. Hiszen tudvalevő dolog, hogy az országból való kivándorlást első sorban a külföldi tengeri gőzhajós-vállalatok üzérkedéseinek lehet betudni. E vállalatok ugyanis, hogy a kivándorlók szállításából minél nagyobb anyagi hasznuk legyen, ügynököket tartanak a kivándorlók toborzására, a kik azután haszonlesésből az amerikai állapotokat rózsás színben festik le és így a tájékozatlan magyar népet a gyors meggazdagodás kecségetésével minden képzelhető módon csalják és kivándorlásra csábítják. Az említett vállalatok azonfelül mindenféle nyomtatvánnyal és fölhívással is elárasszák az országot, melyekben a derék munkás népet az amerikai gazdasági viszonyok magasztalásával kivándorlásra biztatják, sőt az utazásra s a hatóságok és az utlevél kijátszására nézve egyenesen kitanítják, — a ki pedig ezeknek lépze megy, nagyon ritka kivétellel, tönkretett ember: ha odajön, ha visszaviszik, nyomorultabb, szegényebb, mint azelőtt volt. Ilyen nagymértékű népeselést lehetetlen, hogy mi

katholikus papok, hallgatagon nézzük; lehetetlen, hogy szegény hiveinket, álnok csábítók prédájául, majdnem elkerülhetetlen vesztségbe rohanni engedjük, a nélkül, hogy figyelmeztető, óvó, intő szavunkat hallassuk.“

A körlevél ezután felszólítja a papságot és a tanítói kart, figyelmeztesse a népet a kivándorlásnak nemesak hazafiatlan, de magukra a kivándorlókra káros és veszedelmes voltára; ügyeljen az ügynökök üzelmekre; vegye el a néptől az ügynökök által terjesztett szokott nyomtatott fölhívásokat vagy bírja rá, hogy a nyomtatványokat a járásbeli szolgabíróknak vagy a helyi polgármestereknek kiszolgáltassa.

„Jelen soraimmal — így végződik a körlevél, — kérem mind a tisztelendő papságot, mind a nem kevésbé buzgó és hazafias tanítói kart, hogy a jelzett veszedelmekkel szemben tekintélyüket és befolyásukat magának a szegény népnek javára a jelzett irányban latba vetni és érvényesíteni el ne mulasztsszák, mi által a magas kormányoknak hasonló czélú törekvéseit támogatva, nem csekély és nagyon hazafias szolgálatot teendének az országnak is.“

A helyi ipar védelme.

Vagy: Kinek tegyen a miniszter eleget?

A napokban megjelent fővárosi lapokban a budapesti kereskedelmi és iparkamarának a kereskedelmi miniszterhez intézett felirata rövid kivonatban olvasható. De habár röviden hoznak is a lapok róla tudósítást, mégis oly fontosnak látszik, hogy azt a vidéki iparosztály érdeke egyáltalán nem hagyhatja hallgatag. A budapesti kereskedelmi és iparkamarának vezető tagjai mind oly kapacitások, akikről fel nem tehető az, hogy tudomást nem vettek volna a legutóbbi időben fölhangozott országos panaszokról, országos kérelmekről és felterjesztésekről. Tudomást kellett venni azokról a kormányintézkedésekről és a köztörvényhatóságokhoz intézett körlevelekről, amelyekben az egyes szakminiszterek a köztörvényhatóságoknak különös figyelmükbe ajánlják a helyi ipar törvényszerű támogatását.

A budapesti kereskedelmi és iparkamarának a lapok által közölt feliratából úgy látszik, mintha a kamara a fentidézettekről mit sem tudna, mert a felirat azt mondja, hogy ujabban mindinkább elterjed a hazai köztörvényhatóságoknál az a törekvés, hogy a beszerzendő ipari közszükségleteket kizárólag a saját területükön települt iparosok útján fedezzék: ez a törekvés az iparosok körében aggodalmat keltett és a kamara is az ilyen gyakorlatot alkalmasnak tartja arra, hogy minden figyelemreméltó ipari haladásnak útját állja s mint helytelen lábrakapott gyakorlatot, a mi az ipar törvény 50. szakaszába ütközik, kiküszöbölni kérelmezi.

Hogy mondhatja ezt egy oly kamara, melyiknek minden ipari mozzanatról tudomást kell vennie, amelyiknek nemesak a főváros van a hatáskörébe bevonva, hanem kiterjed az ország igen nagy részére, majdnem

Győrtől egész le Szegedig, egy oly nagy vidék, amelynek területén számos életképes iparüző és ipartelep van, akikre bizony ép úgy ráfér, mint az ország bármely vidékén levő iparosra és ipartelepre a szabadverseny tultengése ellen való törvényes védelem. De mint az ország első ilyen testületének, nem szabad soha szem elől téveszteni az országos érdeket, tudnia kell azt, hogy a sok kicsit egy nagy könnyen elnyomja, megsemmisíti, és akkor a nagyoknak sincs miből táplálkozni. A nagy erőt a gyengébbek tulszárnyalni úgy sem tudják, de nem is akarják. Nincs az a magyar iparos, a ki örömmel ne látná a mi szép fővárosunk fejlődését, a fővárosi ipar emelkedését: csak hogy a fővárosi ipar életképes fejlődése nem lehet arra építve, hogy a gyenge vidéki ipar elcsenevészesedjék.

Ez az ország csak úgy erősödhetik meg, csak úgy veheti fel kereskedelme és ipara idővel a versenyt a külfölddel, ha az országnak mentől több életképes ipari gócpontja van. Az ipar terén, a szabad versenyre való hivatkozás, mint egyedüli létrehozója az iparnak, nem mindig jogosult; és pedig ép nálunk nem, ahol még igen nagyon sok a kicsiny, de annál kevesebb a nagy existenczia. Ha ez az egy két nagyobb már csirájában el akarja nyomni a fejlődésben levő kicsinyeket, ezt megakadályozni egyedül annak a hivatása, a ki a sok kicsi nélkül fenn nem állhat: ez pedig az állam. És amint az állami funkció vezetője a kormány, ez mint atya az állam gyermekeit egyenlő gondozásban és védelemben tartozik részeltetni. A legutóbbi időben mindenki meggyőződhetett arról, hogy a kormány ezt a lehetőségig teljesíti is; most aztán az ország első kereskedelmi és iparkamarája előáll egy javaslattal, a szabad versenyre, mint törvényes alapra való hivatkozással és kéri azt a rendszert fentartani, a mit a 30 évi gyakorlat után, az ország iparos osztályának legalább is 96 százaléka, mint megrontóját kéri megszüntetni.

Ha a nagy Németország, ahol olyan nagy és fejlett ipar van, amilyen nekünk csak századok multán lehet, időszerűnek találta a kisipar megvédése érdekében a szabad verseny tultengését törvény útján korlátozni, akkor nálunk bizony életkérdés az államra, hogy az említett kamara feliratát mibe se vegye, hanem, hogy védő gátat vessen az egészségtelenbe átesapott szabadverseny tultengésének; és addig ne engedje az egyiket versenyével terjeszkedni, hogy a sok fejlődésben levő kicsit el ne nyomja.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara pedig sokkal nagyobb szolgálatot tett volna az országnak, ha nem nyilatkozik ebben a kérdésben, mintsem hogy azt az egy panaszos fővárosi vállalkozót meghallgatta és annak gondolkodása értelmében a kereskedelmi miniszterhez felírt. Mert a miniszter nemcsak Budapestért és annak lakosságáért, hanem az egész országért cselekszik.

Nánay Mihály, Szabadkán.

Ez az ezik legjobban bizonyítja álláspontunk helyességét, melyet már mult lapunkban kifejtettünk a kereskedelmi és iparkamara felterjesztéséről irt hírünkben. A jelen ezikk azon töprenkedik, hogy a budapesti ipar és kereskedelmi kamarának tudni kellett volna a miniszter azon rendeletéről, melyel épen utasítja a törvényhatóságokat a helyi ipar pártolására. Sohse töprenkedjen a t. ezikkirő ezen, tudott erről az iparkamara nagyon jól, de nem akar tudni, mert ez olyan valami, a mi nem egyezik meg az ő álláspontjával. Csak nem hiszi ezikkirő ur, hogy a budapesti iparkamara a kisiparosokat pártolja, akár fővárosi, akár vidéki? Dehogy, az kizárólag a nagyipar, a nagytőke érdekeit tartja szem előtt; annak érdeke pedig az, hogy a kisipar mihamarabb veszszen. Miután pedig a nagytőke, nagyipar, nagyvállalkozó főleg a fővárosban van, nagyon természetes, hogy azt szeretné az iparkamara, hogy egész Magyarország ezeknél rendeljen, ezeknek fizessen. Na de annyira még nincs a zsidó hatalom megerősödve. Az a miniszter sincs a fejelágyára esve. Felterjesztésüket egyszerűen visszadobja s egygyel több tapasztalata van a zsidó szerénységéről, a miből ugyanis van már elég.

TÁRCA

Vissza . . . a gubába!

Könnnyü az én sorom! Nem modhatja senki emberfia, hogy ezt a kis „historiát“ az ujjamból szoptam. Még attól sem kell tartanom, hogy netalán tán valaki megharagudnék, a miért ide vakarintom az ő életének ezt a furesa képét.

Mert hát, hogy Figurás Éliás mostanság már megcsendesedett és szeliddé változott, mint a bárány — saját tulajdon szájával beszéli el öregnek, aprónak, hogy mily módon ment vissza . . . t. i. Éliás gazda . . . a gubába.

Bizony furesa eset lehet ez: ugy-e, el se gondoltátok, hogy kezdődött és hogyan végződött?

No hát hallgassátok meg!

Figurás Éliás — mint ő kegyelme szokta mondani — nem volt éppen utolsó gazdája a falunak. Pedig alig pár esztendeje, hogy megrakta fészket, a hova szerelmetes, igaz szívének választottját, életpárját hozta. Ugy éldegéltek, mint a galambpár; semmi néven nevezendő vihar nem kerülgette a kis, de boldog tanyát. Maradt egy kevés örökségük is. Éliás szerette a dolgot, Zsuzsa felesége meg éppen olyan tüzzről pattant menyecske volt, hogy messze földre eljutott a — jó hírve. Azonfelül a gazda irás-tudó ember lévén, mindenkinek becsülését és tiszteletét szerezte meg.

Egy kicsit talán tulságosan is érezte Éliás gazda, hogy nem csak a nevét tudja oda pingálni a fehér papirosra, hanem olyan írásokat is megkomponál, a miket csak az urak tudnak.

Mondotta is nem egyszer az asszonynak, hogy az „lesze“ után járhatna bizony ő kelme nem csak gubában, hanem valahogyan másképpen is.

Zsuzsa erre a szóbeszédre mindig elszomorodott. Olyan hallgataggá lett, mint a madár, mikor sebet kap. És úgy is tett, mint a madár mikor a bokrok sűrűjébe rejtőzködik. Ő is félrevonult a világtól és úgy elgondolta . . .

— Édes jó Istenem, talán bizony ez az ember meg is bánta, hogy az egyszerű, igénytelen falusi leányt szívéhez kötötte. Talán „városi“ leányok után ábrándozik. Talán kicsinyli a gubát, melyet az „öreg“ olyan büszkén hordott és utolsó lehelletéig megbecsült.

Mikor ezeket így rendre elgondolta . . . megcsillant szemében a könnyü . . .

— Hej, gondolta, ez a könnyü talán még záporosóvé is szakad, talán egy nagy viharnek első cseppje . . .

De csak gondolta, még nem igen hitte!
Hanem aztán kezdette hinni!

— Tudod-e, mi az ujság — Zsuzsa, szólott egy alkalmatossággal Éliás, mikor a városból haza jött a gazda.

— Nem tudom én, sóhajtott az asszony bus sejtelemmel szívében.

— Itt van la az ujság, nézd csak Figurás Éliást úgy emlegetik, mint . . . a falu bíráját . . .

Az asszony elsápadt. Elfordult az ujságtól, nem óhajtott látni sem.

— Hát nem örülsz neki Sára?

— Nem . . . zokogta az asszony és keservesen sirt . . .

— No még ilyet se láttam, szólott elképedve a gazda. Forintos János uram herceg vesződik utána. A felesége meg sült fõz, itat, csakhogy az urát a bírói szekébe komanderozza.

— Én nem sütök, nem főzök, nem itatok . . . mondotta a földre sujtott asszony. Én imádkozni fogok, hogy kigyelmednek el ne csavarják az eszét.

— Nekem la!

— Nem is kell kigyelmednek egyéb, csak járja azoknak a fél uri embereknek a sorát, majd kiemelik kigyelmedet azok a gubájából, de kiemelik egyszerűsmind a portájából is.

Éliás nevetett; mutatta, hogy az asszony beszéde egy cseppet sem kapott a szívébe.

Azzal csendesség lett . . .

Az asszonynak rémes éjszakái voltak. Látta az urát, a mint elhajította magától a gubát. Aztán uri embernek öltözött. Ott ült a vármegyeházában, a nagy gyűlésen az urak közt. Aztán a vendéglőbe indultak

Éliás felköszöntötte az urakat. De ezek csak olyan talmi urak voltak, a kik azért vették körül a bíró, hogy jót ihassanak és aztán — kinevessék.

Nem szólott az asszony az ő álmáról semmit. Csak bus sejtelemmel szívében takargatta, mert most már nagyon félt, hogy az álom — valóra változik.

A bíró választás megtörtént! Éliás — győzött. Forintos Jánosné majd megpukkant mérgében. A jó Zsuzsa asszony pedig sirt a nagy szerencse mián.

— Most már csakugyan ellöki magáról az ember a gubáját. Kicsinyelve nézi majd az én igénytelen ruhámat. Vége a gazdaságnak! A kis fészek megbomlik. Elcsavarják az eszét, megrontják — a szívet.

Éliás gazda csak mondogatta:

— Tisztesség ez bizony. Bolond ember, a ki kitér előle. Hiszen csak többnyire kell nézmem, amenynyire atyám uram nézett . . .

És Éliás bizony nézett is . . .

Hétről-hétre bement a városba. Úgy hizott, mikor a „derék bíró uram“-at körül vették az „urak“ Fizegett, mint katonatiszt, hiszen nem is megy másképpen az ilyen bírói tisztesség. Kezdtük itatással, folytassuk! Csak így léssen tisztesség.

. . . Zsuzsa asszony most már éppen századik-szor szalad ki a „Hosszu utcá“-ra. Öreg este kezd lenni, már a jószág is elcsendesedett, az ember még sem jött haza. A városba ment, az adót vitte. Olyan nyugtalanságot érzett lelkében, milyen még sohasem szántogatta szívet. A jó Isten szerelméért, mi történt az emberrel?

Nyolcz . . . kilencz órára vállt az idő . . . már a bakter is járta a sort, Éliás még most sem került haza. Végre úgy éjfél táján . . . meghallotta az asszony a Bátor nyerítést . . . eszeveszetten rohant szegény, hogy a pitvar ajtaját felnyissa.

Bíró uram ott állott, vagy jobban mondva tántorgott . . . harmad magával.

— Bort — asszony — de hamar, mert az urakat még vissza küldöm. Csak éppen erre az estére jöttek el!

Az asszony rémülten szaladt a szobába. Világot gyujtott, magára lökte ruháját. Ez alatt a bíró uram belépett a vendégekkel.

Figurás Éliás nem ismerte meg a . . . feleségét. Pompás uj szür volt rajta, pörge kalap a fején, akkurát, mint egy nemes ember.

Sára elképedt, de nem szólott egy árva szót sem. Ismerte az ember természetét, szó nélkül ment borért. De mikor hozta a kancsót fel-felé . . . a könynye belesordult a borba!

— Igyunk! — biztatta a bíró a vendégeket.

— Így kell haladni a magyar gazdának, mekegett egyik vendég. A kinek értelme és tehetsége van, az hadd haladjon a pályáján.

Aztán ittak tovább. — Kakas kukorikolása volt, mikor nagy nehezen szekérre ültek — és eltávoztak.

A bíró nagyon bús volt. Ugy dült a kanapére, a hogyan fel volt öltözve. Felesége meg ott ült a szoba egyik szegletében és bontogatta emlékeinek szárait. Mit is álmodott ő egyszer?

— Látta az urát, a mint elhajította magától a gubát. Aztán uri embernek öltözött és így tovább . . .
Bekövetkezett! Ime itt az eredménye! Eddig sejtette, most már nem csak hiszi, látja is.

Éliás azután felébredt. Szörnyen megijedt magától;

— Asszony gyere ide!

— Szegény ember, mit tettél?

— Bolondot, nagy bolondot!

— Hol van a gubád?

— A guba . . . csak guba! Azt kérdezd jó asszony, hol van a pénzem?

— Szent Isten?

— Az adópénz?

— I-igen.

E pillanatban lépett be András bácsi, a koma. Intett az asszonynak, hogy csendesen legyen. Aztán oda ment a bíróhoz.

— Mindent tudok, szólott komoran, leverten. Hoztam pénzt, holnap vidd be az adót. És majd csak azután beszélek — a fejeddel.

Az eset úgy történt, hogy bíró uramat afféle kártya spillerek, játékosok vették körül a Nagy Vendéglőben. Délután engedték, hogy nyerjen. Aztán belevitték a czipra szűr, meg a pörge kalap vételére. Este pedig elszedtek tőle egy pár száz forint — adópénzt.

Az öreg koma résen volt. Helyreigazitott tüstént mindent. Aztán rákiáltott Figurás Éliás uramra amugy keményen.

— Éliás, vissza — a gubába!

— Bizony koma, vissza is megyek én azonnal.

*

Éliás most már újfent gubában jár s miután két-töztetett szorgalommal, takarékossgal visszafordította a szerencsétlenség sorát, gubában is boldog és olyan lelkiismeretes bíró, a milyen párját ritkítja! Aztán ha hallanátok, milyen józüen mondja el mostan már, hogyan került ő vissza a gubába!

A gödöllői Erzsébet-szobor leleplezési ünnepélye — mint azt Gödöllőről jelentik — ez év október hó 28-áról a jövő év május havára halasztatott. Boldogult királynénk gödöllői szobrának leleplezése, mely országos ünnepély keretében fog megtörténni. — egyenesen a király óhajára halasztatott el, amennyiben a király egész családja kíséretében kíván az ünnepélyen megjelenni, ami pedig az októberben tervezett leleplezésnél nem lett volna lehetséges. A

király azt az óhaját fejezte ki továbbá, hogy Erzsébet királyné szobrának agyag-mintáját is látni kívánna még mielőtt az bronzba öntetnék s ezen legmagasabb óhajnak megfelelőleg Róna József szobrász október hó elején, amint a király Gödöllőre érkezik, be fogja mutatni a szobor mintáját. Darányi Ignác földmivélsügyi miniszter a napokban kereste fel Róna Józsefet műtermében, hogy megtekintse az Erzsébet-szobrot, mely az Erzsébet-parkban fog felállítani.

Templomszentelés. Sok évtizedre szóló ünnepe volt a rodosóci római katolikus plebánia híveinek folyó hó 8-án, a Boldogságos Szűz születése ünnepén. E napon szentelte fel a Zimándy Ignác törökbálinti plebános áldozatkészsége által teljesen renovált rodosóci templomot Skarda József sasvári prépost. A rodosóci plebános másfél évvel ezelőtt, hogy a hasznavehetetlen rodosóci orgona helyére újat csináltathasson, Zimándy Ignác törökbálinti plebánoshoz is fordult, hogy az említett célra ő is valamivel hozzájáruljon. Zimándy Rodosóc szülőtte felszólította a plebánost, tegyen neki jelentést, mire volna a templomnak az orgonán kívül legnagyobb szüksége s főképpen van-e neki az isteni tiszteletnek megfelelő egyházi ruhája. A plebános válasza után Zimándy ezer forintot meghaladó egyházi ruhát küldött s megígérte, hogy kedvezőbb idő bealtával meg fog jelenni Rodosócon, hogy a templom szükségleteiről személyesen meggyőződjék s maga fog azokról gondoskodni. Igéretét beváltotta. Greiner Károly budapesti templomfestővel kifestette a templomot 3600 koronáért. A régi felszerelésből csupán egy Mária-mellékoltár maradt és a régi nagy műbeccsel bíró padok és gyónószékek. A többi mind Zimándy adománya. Hogy itt nem valami közönséges renoválásról s jótéteményről van szó, kitűnik Csernoch János dr. esztergomi apátkanonok szavaiból, aki úgy nyilatkozott, hogy a rodosóci templom mostani állapotában Magyarország legszebb vidéki templomainak egyike. Ilyen karba pedig Zimándy Ignác bőkezűsége helyezte. Hogy mi mindent kapott a templom, nem is lehet mind felsorolni, valamint az adományok értékét sem lehet pontosan meghatározni, mert Zimándy sok nagy műbeccsel bíró tárgyat egyenesen Török-Bálintról küldött, amelyek értékét egyedül ő ismeri. Egyedüli kívánsága az volt, hogy a templomban, a hol a keresztység és a hőmálás szentségében részesült, ahol első szent miséjét mondotta, a renoválás után ő mutathassa először be a szent miseáldozatot. Kívánsága azonban betegségé miatt nem teljesülhetett, azért a rodosóci plebános Csernoch János dr. esztergomi apátkanonokot kérte fel a templom felszentelésére. A predikációt Zimándy kívánságának megfelelően az ő volt kedves tanítványa Skarda József sasvári prépost tartotta. Délután Kuna Ferencz kerületi esperes megoldotta a rodosóci hívek áldozatkészségéből emelt keresztet és Szentháromság-szobrot.

Egy herceg szerencsétlensége. A szász királyi család ifjú tagját, Albert herceget halálos baleset érte. Vasárnap este részt vett Pilnicban a családi ebéden, aztán 8 órakor kocsiba ült, hogy visszatérjen a Nossen mellett levő vulkáni szállására. A hadgyakorlatok terepére vivő uton a lovak megriadtak egy vágatva elhaladó kocsitól és elragadták a kocsit, mely nekiütődött egy fának. A kocsis és a vadász leesett a bakról. A herceg kibukott a kocsiból s a vadász és a kocsis, valamint az odasiető tisztek eszméletlenül találták a herceget. A szerencsétlenség háromnegyed tíz óra felé történt. A herceg, anélkül, hogy eszméletre itért volna, tizenegy órakor meghalt.

Alakítsunk keresztény fogyasztási szövetkezeteket. Ez alatt a cím alatt Gyürki Ödön dr., a keresztény szövetkezetek központjának igazgatója a következő felhívást adta közre: „Eddig is sokan meg voltak győződve a fogyasztási szövetkezetek hasznáról a nép anyagi érdekeire. A szövetkezet megalakításától azonban sokakat visszatartott az a sok nehézség, mely a szövetkezet megalakításával együtt jár: a cégjegyzés, az üzlet berendezése, az árubeszerzés, a kereskedelmi törvény nem ismerése, a kereskedelmi szakismeret hiánya. A keresztény szövetkezeti központ felállítása után mindezen nehézségek eltűntek, s a nép vezetőinek, a papságnak ma már jóformán csakis a nép felvilágosítása, a talaj elkészítése a feladata. Ha valahol a lelkész a talajt a szövetkezet megalakítására elkészítette, bejelenti ezt a központnál s a központ, saját költségére, kiküldi egy hozzáértő emberét, ki a megalakítást vezeti, az alakuló gyűlésen jelen van, a cégjegyzéshez, iparendélyhez szükséges iratokat elkészíti. A megalakulás után a központ elvállalja az üzlet berendezését, ellátja a szövetkezetet árukkal, gondoskodik üzletvezetőről és további működésében is ellenőrzi a szövetkezetet. A megalakítás nehézségei tehát ne tartanak vissza senkit sem a kezdeményezéstől, hanem ahol megvan a kellő talaj, alakítsuk meg a keresztény szövetkezeti központ közbejöttével a keresztény fogyasztási szövetkezetet.“ Az volna jó, ha már minden helységben megvolna a keresztény fogyasztási szövetkezet, no meg a keresztény szövetkezeti takarékos és hitelintézet, gabonaértékesítő szövetkezet stb. Csak így fogunk eredménytelenné küzdhetni a nép kiszípolozói ellen.

Az olasz király kalandja. Az olasz lapok adják hírét az olasz király mulatságos kis kalandjának. Ő felsége a ma este sétálni öhajtott Nápolyban s csupán szárnysége kíséretében hagyta el a palotát. Az utcán bérkocsiba szállt. A kocsis, sejtelve sem lévén, hogy kit visz, bizalmasan kezdett a pasasérjaival. Persze, panaszkodott. Szidia az új tramvét, hogy azóta a bérkocsisnak semmi keresete s éppen e végett a bérkocsisok panaszra készülnek az új királyhoz. A felség megkérdezte tőle, mi a véleménye az új királyról? „Az új? szót a kocsis és vállat ont. Hát a régít legalább ismertem már az ember. Annyi szent, hogy jó ember volt, nagyon is jó, éppen ez okozta a vesztét. A fia bezzeg nem olyan természetű! Aszondják, félti a bőrt, meg különben sem valami kényelmes természetű.“ A király mosolygott s visszahajtatott a palotába. A palota előtt megállt velük a kocsis. „Hajtson csak be!“ „De az őrség; Nem úgy megy az!“ „No csak hajtson, hátha beeresztenek bennünket!“ Jó! gondolta a kocsis. . . . Az őrség tisztelő, riad a kúrtság s a szárnységed tíz lírát nyom a kocsis markába. „Csak nem a király? „De biz az.“ Erre a kocsis megostorozza lovát s eszeveszetten vágatott ki a palotából, nehogy becsukassa az új király. A király mosolyogva intett az őrségnek, hogy bocsássák ki szabadon.

Az angolok vesztesége. Mint az angol hivatalosi kimutatás közöl Roberts lord legutóbbi proklamációja szerint az angolok vesztesége a transzvali háboruban a következő volt: elesett a harcokban 283 tiszt és 2683 katona, sebében meghalt 85 tiszt és 779 katona, eltűnt és fogságban van (nem számítva a fogságból kiszabadultakat) 40 tiszt és 945 katona, fogságban meghalt 3 tiszt és 86 katona, betegségben meghalt 149 tiszt, 5472 katona, baleset folytán meghalt 1 tiszt és 101 katona, sebesülten és betegen visszatért az anyaországba és a gyarmatokba 1219 tiszt és 27.937

katona, ami összesen 1782 tiszt és 38.003 katona vesztesége, vagyis a veszteség 39.785 ember. A veszteség azonban nagyobb. A háboruban megsebesült 1064 tiszt és 12.868 katona, kiknek harmadrésze most is a délafrikai kórházakban fekszik. Ezek az előbbi kimutatásból hiányoznak s velük a veszteség 43-45.000 emberre emelkedik. Nincsenek számítva a kórházakban fekvő betegek sem, kiknek száma pedig igen nagy lehet, tekintettel arra, hogy betegségben közel hatezer ember halt meg. Nincs számítva az a 4-5000 angol hadifogoly sem, akiket a burok legutóbb ugyan szabadon bocsátottak, de akik a hadjárat nagy részében mégis fogságban voltak. Ezek a számok megmutatják, mily óriási áldozatot hoztak az angolok a két kis szabad nemzet legigázására, mely két nemzet összes lélekszáma 1899-ben a Graphitz szerint csak 158.000 volt.

A bankóhamisítók. Takács Zoltán dr. és társainak bűnügyében Fleischer Kornél vizsgálóbíró végzi a vizsgálatot Balázs Imre pusztaszentoronyi birtokos, a társaság egyik fogva levő tagja, öredelmes vallomásaiban részletesen elmondta, hogyan került a bankóhamisítók közé. Takács és Oravetz rábeszélésére 200 holdnyi birtokára kölcsönt vett föl csak azért, hogy ezt a kölcsönösszeget, vagyis 600 forintot Oravetznek adhassa hengerek bevásárlására. Egyéb dolga nem is akadt. Védője Schaffer József dr. beszerzte hiteles alakban erre a kölcsönre vonatkozó takarékpénztári kivonatot, bemutatta a vizsgálóbíróknak.

Keresztény-zsidó. Mint a „Pécsi Napló“-ban olvassuk, van Pécsen egy Feinsilber Róbert nevű zsidó vallású ember, aki a zsidó vallás reformátorának csapott fel és a „Pécsi Napló“-ban teszi közzé vallási tanításait. Az általa hirdetett új vallás abban áll, hogy zsidó létére az ó-szövetségi szentírás betetőzését Krisztus megváltói küldetésében látja. A várt Messiást Krisztusban látja és hiszi, hogy ő Isten fia, valóságos isteni személy. Szóval ő keresztény-zsidónak vallja magát és azon fáradozik, hogy a zsidókat meggyőzze ennek a hitnek. Mi azt hisszük, hogy Feinsilber fáradozásai nagyon hiábavalók lesznek.

Egy orosz tábornok sirja Debreczenben. A debreczeni fűvészkertben, mely a kollégium mellett van, egy orosz tábornok fekszik jeltelen sirban. Az 1849. augusztus 2-iki debreczeni csatában, mely az oroszok győzelmével végződött, Kuprianow tábornokot egy ágyugolyó érte, mely veszedelmesen megsebesítette. Katonái a tábornokot az ősrégi kollégiumba vitték, de a leggondosabb ápolás mellett sem tudták megmenteni. A nagybeteg ablakából belátott a fűvészkertbe s annyira megszerette az ottani lombokat, hogy utolsó kívánsága az volt, hogy temessék a fűvészkertbe. Sokan az öregek közül emlékeznek még a tábornok sirjára, melyet két évtized előtt még egy korhadt kereszt jelzett, most azonban már semmi sem mutatja a sir helyét.

A bolgár fejedelem Budapesten. Bulgária fejedelme Kóburg Ferdinánd, a ki József királyi herceg és családja látogatására a múlt héten Alesuthra érkezett, s szombaton bejött a fővárosba s az Angol királynő-szálló első emeletén vett szállást. Tizenöt kísérelője van, a többi közt Bourboulon gróf, Sirmadjev bécsi követ, Fleischmann dr. és Leverkühn dr. titkos tanácsosok. A fejedelem, hogy fesztelenül utazhasson Murányi gróf néven szerepel a vendégkönyvben. Délután 3 órakor meglátogatta Széll Kálmán miniszterelnököt, a ki viszonzotta a látogatást. A fenség aztán fölkereste Darányi Ignác minisztert is és gratulált neki a párisi kiállításon elért sikeréhez. Megnézte öt óra tájban a Nemzeti Muzeu-

mot is s hat óraker megebédelt a szállóban. A fejedelem 7 óra 20 perczkor elutazott a keleti pályaudvarról Alcsutra, a honnan hétfőn reggel Kelenföldön visszatér Szófiába. Ott hon bizony már várják, hogy rendet csináljon.

Egy a sok közül. Rozenberg Vilmost, a tovarisovai előlegezési egyesület volt igazgatóját az ujvidéki kir. törvényszék augusztus hó 28-án megtartott tárgyalás után *csalárd bukás és 48 rendbeli váltóhamisításért* 7 évi fegyházra ítélte, melybe a vizsgálati fogságból 15 hónapot betudott. Az elítélt többnyire magánosokat károsított meg több mint 100.000 koronával. Bár megcsipnek a többit is!

A miskolczi kereskedelmi kongresszus. Összeült egy csomó zsidó kereskedő Miskolcson, hogy teletkürtöljék a világot, milyen szegény, nyomorult soruk van nekik Magyarországon, mennyire szoritják őket azok a csunya agráriusok, pedig most már 4 forintot is adnak egy métermázsza buzáért. Kedves Jakhecz barátaim, hiábavaló a hamis lármátok. Nem hisz nektek Magyarországon senki. Hisz a kongresszus tele volt virilistákkal, nagykereskedőkkel, nagyiparosokkal, iparkamarai hivatalnokokkal, csak igazi kisiparost, kiskereskedőt nem láttunk. Az otthon van a kisvárosban, nem volt még annyi pénze sem, hogy közibéjük mehetett volna a jajgató „szegény“ nagyiparosoknak. Azt hiszik a nagy lármától összedől a keresztények új védbástyája: a *szövetkezeti ügy*, mint hajdan Jerikó falai. Nem. — legyenek nyugodtak, a keresztény szövetkezeti ügy fundamentomai jobb anyagból vannak építve, mint Jerikó falai, azt nem döntik meg, hanem minél jobban ostromolják, annál erősebben fogjuk védeni, míg végre megdönthetetlen lesz. Ez fáj kedves miskolczi szószátyár urak nektek. Látjátok utolsó órátokat közeledni. Elmúltak már azok az aranjuzei szép napok, hogy Magyarországon a kereskedelmet meg a jövedelmezőbb iparágakat csak zsidó tartja a kezében. Felébredt a keresztény szellem, mert már nagyon is szívták a pióczák; felébredt és hatalmas karmait kezdik az uzsorás seftelők érezni. Nem használt nekik az a fogás sem, hogy a pénzt maguk alá vonták, hogy ezzel is kényszerítsék a kereszténységet az engedékenységre; nem használt a gabonakartell, a malomkartell, szóval semmi. Kiéheztettek bennünket, de megtanultunk általa a magunk lábán járni. Most hát jajgatni, lármázni kezdenek. Ez is el fog mulni, aztán kivándorolhatnak s világgá kürtölhetik, hogy ez a barbár ország zsidóüldözést rendezett. Ezt a vádat se bánjuk. Nyugodt a lelkiismeretünk. Tudni fogjuk, hogy nem mi üldözzük ki a zsidókat, hanem maguk mentek, mert azok a kutya gójok nem hagyták már magukat tovább szipolyozni. Különben is bármilyen volna a forma, csak már mennének innen a mi drága *honfitársaink*, kik annyira szerették ezt az országot, míg birkatürelmü volt, de rögtön kigyót-bekát ráordítnak, ha ő is mer mozogni s magát a további szipolyozás ellen védeni. Addig voltunk mi nyomorultak, míg a zsidók nem tartottak holmi miskolczi kongresszusokat; de most már jól vagyunk. A keresztény ébredésnek legjobb jele az ő jajgatásuk. Csak tovább a megkezdett uton, most már ne csüggedjünk, a győzelem a mienk, mert az igazság a mi oldalunkon van!

Tíz ember a vízbe fult. Duna-Földvár határában a Dunán borzasztó szerencsétlenség történt szombaton. Tíz ember a vízbe fult. A katasztrófa híre valósággal lázba hozta a várost és közönségét. Május havában történt, hogy a Ferencz-csatorna-társulat „Csongrád“ nevű vontató gőzhajója Duna-Földvár közelében léket kapott és elsüllyedt. A

hajót most emelték ki nagy erőmegfeszítéssel a Dunából és a nehéz munkát tegnap fejezték be. Munka után este 14 duna-egyházai munkás csónakon hazafelé indult. A csónak véletlenül egy uszályhajó köteleinek ment neki. Az összeközösés oly heves volt, hogy a csónak menten felborult. A munkások a Dunába estek. Szörnyű pillanatok következtek. A vak sötétség fokozta a veszedelmet. A vízbe esett emberek kétségbeesett jajkiáltásait meghallották az uszályhajón, melynek legénysége nyomban csónakba ült, hogy mentsen. De a mentők két lépésnyire sem látták a sötétségben s csak a hang után indultak. A tizennégy vízbeesett ember közül csak négyet sikerült megmenteni. Tíz ember a hullámok között lelte halálát.

A vasvilla. Fazekas Szabó András egész Rákos-Csaba községe úgy ismerte, mint házsártos, hirtelen haragu és veszekedésre mindig kész embert. Különösen a családja szenvedett sokat s durvaságától. Egy földel alatt lakott a vejével, Ujlaki Mihályval, a kivel még legjobban megfért, de annál többet szenvedett tőle a menyecske leánya, Ujlaki Mihályné s az unokái. A feleségét is elhagyta: ez külön élt tőle. Pénteken reggel F. Szabó András szénát adott el és a bevett pénzből jól bepálinkázott: különben is iszákos ember volt és ha ivott, éppen nem kímélte a hozzátartozóit. Pénteken délelőtt is hazaérkezve, a leányával összeveszett és azt, meg a kis gyermekeit, kikergette az utcára vasvillával; még a bölcsőben fekvő unokáját se kímélte, felrugta bölcsőjét. Ujlaki Mihály a mezőről jött haza a munkából, a mikor az utcára kivert családja sirva fogadta. Behajtott az udvarra s az öreg Szabó András az istálló ajtajában találta, akkor is kezében volt a vasvilla: „Hát sehogyse nyughatik apám. — szolt rá a békés, munkás ember hírében álló gazda az apósára, — mindig a saját vérét üldözi?“ „Még te is beszélni mersz!“ — ordított a részeg ember — s a vasvillával neki ment a vejének. Azt elfutotta a méreg és lekapva szekeréről egy másik vasvillát, azzal a támadó felé sujtott. A veszedelmes fegyver jól talált: F. Szabó András visszatántorodott. Ujlaki még vagy kétszer ráütött apósára, feléje is szurt, mire ez összeesett! és pár percz múlva kiadta lelkét. Ujlaki Mihály azonnal a község házára ment és följelentette magát. A csendőrök letartóztatták és értesítették a pestvidéki királyi ügyészséget az esetről. Másnap délelőtt a pestvidéki törvényszék központi vizsgálóbírája Osváth Albert, Zaffiri jegyzőjével, Szikszay Sándor dr. és Andreánszky Jenő dr. törvényszéki orvosokkal Rákos-Csabára utazott az ügyben. A halottat a tövényszéki orvosok fölboncolták és megállapították, hogy a koponyája össze-vissza törött, több ütés és szurás esett rajta; egyik szurás a szemén át hatolt az agyvelejébe. A vizsgálóbíró kihallgatta az összes szemtanukat, a kik mind azt vallották, hogy Ujlaki Mihály önvédelemből ütötte le dühöngő apósát. Ujlaki Mihály is így vallott, de a vizsgálóbíró mégis elrendelte ellene az előzetes letartóztatást és a csendőrök bekisérték Ujlakit a pestvidéki ügyészség börtönébe.

Nagyothallás. Egy gazdag hölgy, ki dr. Nicholson mesterséges fülkagylói által nagyothallásából és fülzugasából teljesen kigyógyult, az illető orvos intézetének 25,000 forintot adományozott oly czélből, hogy oly süket vagy nagyothalló egyének, kik nem szerezhetik meg maguknak e fülkagylókat pénzért, azokat ingyen kaphassák. Levelek intézendők: 5140. sz. Nicholson-intézet, Longcott, Gunnersbury, London. W.

Roskovics és a kecskeméti gazda.

Országszerte ismeretes kitűnő mondásairól a piktorok bohém-vajdája, Roskovics ignác. Számtalan csattanós vála-sza közszájon forog, melyeken napokig nevet az írók és művészek világa. A milyen komoly a maga nemében Roskovics művészete, mint szentképfestő, éppen olyan vidám, kiapadhatatlan a lelke, mint emberé.

A mult héten alig hogy befejezte a budavári Szent Zsigmond kápolna új oltárképét, már is újabb tárgyak foglalkoztatják ecsetjét. A régi kecskeméti katólikus templom falát fogja ugyanis díszíteni nagy méretű falfestményekkel. Bemutatott vázlatai ugy Kecskeméten, mint Budapesten nagy tetszést arattak már befejezetlen állapotukban is. A régi templom, a melybe évekké elelőtt a villám ütött bele, összehasogatva a boltozatot s oldalakat, immár teljesen helyreállítva várja a művészt, hogy megkaphassa művészi díszítését.

E nagy fáradsággal járó munka előkészítésére Roskovics a mult héten le is utazott Kecskemétre, a hol a város polgárai, Kada Elek polgármesterrel élükön, nagy vendégszeretettel fogadták. A templomnál pedig a hívők nagy serege gyűlt egybe, hogy üdvözölje a jeles magyar egyházi festőt. A ki hozzájutott ahhoz, hogy láthatta a művész vázlatait és kartonjait, nem győzte eléggé dicséri. A nézők csoportjából egyszerre kiválik egy jómódu parasztgazda, megemeli a kalapját a művész előtt s szóla eképpen:

— Tisztelem a művész urat, gyönyörűséges képek ezek mind. A magam esze után pedig csak arra kéném a tekintetes urat, hogy fiatal Máriát pingálják arra a plafonyra, nehogy megint baja essék a templomnak!

Roskovics nem olyan legény, a kit az ilyen megjegyzés készületlenül talál s hasonlóan válaszolt a megjegyzésre:

— Majd igyekezzünk tőlünk lehetőleg fiatalra festeni a Máriát, urambátyám: de a multkori baj nem a Márián mult, hanem a Jó Istenen, a kit nem pingált a multkori piktor elég magyarnak. Azért volt a templom pusztulása. De lesz rá gondom, hogy ide is olyan képet fessek, mint Kőbányán!

— Hát ott milyen van, kérem alázatosan?

— Ott gazduram, válaszolt a művész, olyan Szent László áll, kivont pallossal a kezében, hogy a mikor felállítottuk a templomban, egyszerre megszűnt a sertésvész az egész városban!

— Na uram, akkor agygyik itt is kardot valamelyik szentnek a kezébe, mert itt Kecskeméten meg más nyavalya pusztít: — az adóvész. Az kéne, hogy megszűnjék!

— De gazduram, szolt nevetve Roskovics, ha ilyen szentem volna, nem adnám Kecskemétnek, mert nálam is elkelne és több dolga akadna, mint Kecskeméten!

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

A burok ügye napról-napra szomorubbá kezd válni. Az angol tulerő mindinkább visszanyomja őket, egyre-másra fogja el őket kisebb-nagyobb csapatokban. Krüger elnök, miután látja a végveszedelmet, egy utolsóra határozta e magát: néptől 6 hónapi szabadságot vett s elutazott Euró-

pába. Itt meglátogatja a nagy uralkodókat s megkísérli a segítség kieszközlését. Sikerral nem igen kecsegtetheti magát. A szegény burok még nagyon ideális nép. Ők nem valók a mai anyagias, önző korba. Azt hitték, mert ok maguk közt békésen, esendesen, vallásosan éneket s nem bán-tanak senkit sem, hogy a többi népek is olyanok. Anglia megmutatta és megérezte velük, hogy nem úgy van. Ma, a felvilágosodott XX-ik században szabad a rablás, csak erősebbnek kell lenni. Nem azt nézik ma, kinek van igaza, hanem melyik az erősebb. Gyilkolják az embereket ezer számra csak azért, mert nem akarják fejüket önként a civilizáció aláreza alá bujt rablók járma alá hajtani. Krüger elutazásakor a közetkező felhívást adták közre a burok a világ népeihez: „A háboru, melybe a délafrikai köztársaságokat belekényszerítették, az a háboru, melyet a délafrikai köztársaságok minden lehető módon, még választott bíróság felajánlásával is megakadályozni igyekeztek, most is foly. Az összes jogok és a civilizált államok között a háborura nézve megállapított összes szokások meggyalázásával folytatott háborut egy proklamáció követte, mely a háboru közeli befejezését jelenti. Nagy-Britannia egyik első miniszterének szavával jelentette ki, hogy nem törekszik területszerzésre — hiu szózat! — melyet csak azért ejtettek ki, hogy visszaéljenek vele. Kimondja a proklamáció a délafrikai köztársaságok annektálását, kimondta, mielőtt azt Anglia alávetette volna, éppen ugy, mint hónapokkal ezelőtt Oranzse szabadállammal tette. A hatalmas Nagy-Britannia a saját tapasztalásából tudja, hogy a proklamációnak ez nem lehet célja. A proklamációt azért bocsátották ki, hogy a háboru nem emberhez illő módon folytathassák és hogy a nemzetközi jog összes elveiből gunt üzhessenek. Az angol vezéreknek az a kívánsága, hogy a délafrikai köztársaságok számban megfogytakozott népességét, melyet eleinte hadviselő félnek ismertek el, most mint lázadókat üldözhessek, mie a küzdelemben elfáradt harcosok kimerülten hanyatlanak a földre. Ez a proklamáció tulajdonképpen célja, Isten segedelmével azonban nem fogják céljukat elérni. A míg csak egy szikra tűz lesz a bur harcosokban, készek lesznek folytatni a harcot. Nem mutatták-e méltóknak magukat szabadságuk védelmében? És most megengedik-e a hatalmak, hogy lemészárolják őket? A hatalmak által elismert elvek, melyek a háborut megakadályozni vannak hivatalva, eddig nem jutottak érvényre. Míg szabályszerű háboru folyt, érthető volt, hogy a hatalmak ez elvek alapján nem voltak bajlandók közbelépni, de vajjon most se hangzanék el a békét közvetítő szózat, mikor a Nagy-Britannia a teoretikus annektálást használja fel arra, hogy a nemzetközi jog mindegyik területét lábbal tiporja, hogy alapot nyerhesen az erőszakra és szabad nemzetek kiirtására? Mi tehát az igazság nevében fordulunk mindama népekhez, kik még ebben az órában is kormányunk és népünk mellett állanak szívükkel és bizunk az Istenben, hogy szavunk nem fog meghallgattatlanul maradni.

A legmagasabb ház. Newyorkban, a 35-ik utca és Broadway szögletén most olyan lakóházat építenek, mely valószínűleg a legmagasabb lesz a föld kerekén. Harmincz emelete lesz és száz méter magasságba fog fölnyulni. Az épület tizenkét millió koronába fog kerülni.

Khinából nincs újabb hír. A szövetséges nagyhatalmak még mindig azon veszekednek, hogy hazamenjenek-e vagy ott maradjanak. Ugy érzik magukat, mint a macska a tejes köcsög előtt. Szeretné is meginni a tejet, de mégis

fél a köcsög gazdájától. Azt hisszük, most legjobban meg lehetne Khinával kötni a békét, de ha elmérgesedik a helyzet, s a khinaiak újra lázongani kezdenek, bajos lesz. Csak azaz éhletlen ánglius ne volna köztük, az sehogysem akarja a szagos pecsenyét elereszteni. Pedig az orosz és francia ellene van a területhódításnak, ők megelégszenek egy tisztességes békével. Ugy tesz Anglia Khinában, mint Transvaalban. Ott is váltig erősítette, hogy nem akarja elvenni a burok országát, csak meg akarja fenyeíteni a rakonezátlanokodókat, de a mikor leverte őket, egyszerűen elvette az országot is tőlük. Khinában is váltig hangoztatta, hogy csak a boxereket akarja levenni; most hogy leverte, szeretne egy darabka országot is. Eljön még ennek a telhetetlen fajnak s az utolsó órája, mint mindazon erőszakosan hódító nemzeteknek a multban.

Hasznos Tanácsado.

Az üszögös buza egyszerű tisztítási módja.

Az üszögös, megfeketült buzát tiszta világos színű korpával (súlyának egy tizedrészt mennyiségben) keverjük és e keveréket szélesen beállított darálón vagy gyors őrlőn átérésztjük, mely után a buza teljesen megtisztul az üszögtől és jó kinézést, fényt nyer.

Szén-megtakarítás. Sok szén takaríthatunk meg, ha ama szenet, melyet fűtésre használunk, előbb megmelegítjük, s nem oly hidegben, a mint a pincéből vagy kamarából hoztuk, használjuk el, mert utóbbi esetben az utánrakás alkalmával a már égő szénből sok meleget vonunk le. Legjobb tehát a szenet, ha t. i. erre alkalmas, már meleg helyünk van, használat előtt egy darabig oda állítani, hogy lehetőleg felmelegedhessék.

A pöszméte és ribizlibokrok metszése. Ez főképen abból áll, hogy a bokrok belsejét megritkítjuk, hogy oda napvilág lehetőleg behatolhasson. A kellőleg megritkított bokrok mindig többet és szebbet teremnek, mint a tulságos sűrűre hagyottak. A régi és fiatal hajtások egyaránt teremnek; a mohos, nagyon elvénytült ágak azonban eltávolítandók. Az ilyen tisztogatásnak legjobb ideje az ősz, vagy kora tavasz. Szükséges ezen bokrok alját fel is ásogatni s időnként megtrágyázni, hogy jó termő erőben maradjanak.

Idegen sertések egymáshoz szoktatására a következő eljárást kövessük: A sertéseket először ne reggel, hanem este eresztjük össze, még pedig a régieket és ujakat lehetőleg egyforma számban. Az öszszehajtás előtt úgy a régieket mint az ujakat közönséges pálinkával dörzsöljük be. A pálinka egyforma szaguvá teszi őket, minek következtében a sertések már egy éjszaka alatt jól egymáshoz szoknak.

Méh-füstölő. A méheket rendes szokás szerint dohányfüsttel szokták füstölni. Ez azonban helytelen eljárás, mert a dohányfüsttől a méhek nagyon elgyengülnek s erős füstölésre munkakedvüket olykor napokra elveszítik. Sokkal czélszerűbb tehát a füstölésre dohány helyett fűzlapudvát használni, a mit az ember odvas

fűzfékből eleget gyűjthet. Természetes azonban, előbb jól ki kell szárítani.

A rajzásról. Ha valamely raj olyan helyre szállt, a honnan bajos a befogás, akkor, mihelyt ezt a rajt befogtuk, kenjük be ezt a helyet valami kellemetlen szagu folyadékkal, hogy a következő rajok is oda ne szálljanak. Mert a méheknek az a természete, hogy a hol má: egy raj megszállott volt, a többi is szeretet letelepedni.

A melegágyi szalmatakarókat tartósabbá tehetni rézgáliczoldatban való áztatás által. Az eljárás a következő: Egy megfelelő nagyságu hordóba minden 100 liter vízre 2 font rézgáliczot kell feloldani s ebbe az oldatba beletéve a szalmatakarókat, 24 órára teljesen víz alá merítve kell tartani, ekkor kivétetvén, megszárittatnak. A veszsözöböl font árnyéktartókat is tartósabbakká lehet tenni ezáltal, de azoknak 5—6 napig kell benn ázni a folyadékban.

A megpenészedett füstölt huson következőkép lehet legjobban segíteni: Egy tálban közönséges konyhasóra csak annyi vizet öntsünk, hogy a só péppé olvadjon, a mivel azután bekenjük a penészedő húst, mire a penész azonnal elpusztul. Ekkor a húst szárazra meg kell törölni s egy darabig szellős helyre állítani.

Zsirpecsétet papirból eltávolítani. Égetett magnéziát — a mi a gyógyszerárakban kapható — össze kell benzinnel keverni, míg abból sűrű, tészta-szerű anyag lesz s ezzel kell a zsirfoltot vigyázva bedörzsölni; a mint pedig megszáradt, szépen leveregetjük onnan. Friss pecsét azonnal letisztul, a régi pedig két-háromszori bekenés után. Ez eljárással a legfinomabb papirban sem teszünk semmi kárt.

A tehének tőgygyuladása. A tőgygyuladást kivált a friss fejős teheneknél többnyire a meghülés okozza, mely vagy attól származik, hogy a tehének légvonatos helyen állanak, vagy pedig a nyirkos hideg alomtól. Ebből az a tanulság, hogy az ilyen teheneket ne állítsuk közel az ajtóhoz s gondoskodjunk számukra bőséges és száraz alomról.

Burgonyakeményítő készítése. Ennek a leg-egyszerűbb módja ez: A nyers burgonyát vékonyan meg kell hámozni és megreszelni, azonban vízbe kell reszelni, hogy meg ne barnuljon. Ekkor a burgonyában lévő keményítő leül a tál aljára; most a burgonyát erősen ki kell nyomni, a vizet leszűrni róla s frissel felönteni. És ezt többször kell ismétetni, míg csak keményítőt látunk benne. Ezután ha jól kifacsartuk belőle a keményítőt, eltávolítjuk a megmaradt salakot.

Óvszer a baromfi kolera ellen. Egging szerint e betegség fellépésének megakadályozására igen alkalmas a sósav (acidum mariaticum), melyből két evőkanálnyi adunk egy veder ivóvizbe és ezt itatjuk a baromfival. A sósavval megsavanyított viz itatása állítólag még akkor is használ, ha a betegség a baromfin már fellépett.

A socialis kérdés hajdan és most. Irta dr. Verus. III. kötet. A különböző vallások befolyása a társadalomra. Nagy 8-rét alak 307 lap. Ára füzve 4 korona, kötve 5 korona. Olvasóink még élénken emlékezhetnek azon közleményeinkre, melyekben a mű első és második kötetét ismertettük. Most előttünk fekszik a harmadik vagyis befejező kötet. Nincs mű irodalmunkban, mely a szocialis kérdéssel oly behatóan foglalkoznék, mint Dr. Verus műve. Szerző behatol az ókor történelmébe és kiveszi belőle azon részeket, melyek a szocializmus alapját képezték és levezeti ennek történelmét napjainkig és kimutatja a szocializmus téves tanát és annak káros hatását az emberi társadalomra, mely tagadja Istent és a hazát. Viszont rámutat az utra, melyen haladva, az emberiség eredményesen megküzdhet a modern betegséggel. A harmadik kötet tartalma „A különböző vallások befolyása az emberi társadalomra“. E kötetben a szerző a különböző népek vallásának történelme mellett tárgyalja azoknak befolyását a társadalmi alakulásokra és bizonyítja, hogy a keresztény vallás az egyedüli, melynek tanai megoldhatják a jelenkor társadalmi kérdéseit. E három kötetből álló rendkívül érdekes munkának ára füzve 12 korona, vázonnal kötve 15 korona. Kapható a Szent Gellért kath. müintézet könyvkiadóhivatalában (Budapest, VIII. Práter-utca 44.)

Az örökimádás I-ső évfolyamának szeptember havi füzeté megjelent. A négy ives füzet mindenben megfelel jó hírnevének. A jelen füzet a következő jeles dolgozatokat tartalmazza: Felhívás a magyarországi szentségimádó egyesületek római zarándoklatára. — Jubileumunk az Oltáriszentség fényében. — Az eucharisztikus körmenet. — Az Országos eucharisztikus kongresszus: 1. A mintakiállítás. 2. A kongresszus első ülése (augusztus 16-én): a) gróf Majláth Gusztáv Károly püspök megnyitó-beszéde. b) A legméltóságosabb Oltáriszentség hittani igazsága. P. Tomcsányi Lajos előadása. c) A papok Eucharisztia-társulatának és Oltáregyesületnek föladata. Porubszky József előadása. d) A szent áldozás után. Fischer-Colbrie Ágost előadása. e) A lelkipásztorok és az Oltáriszentség. Hahnkamp György előadása. f) A legfölségesebb Oltáriszentség a katolikus szertartásokban és a művészetben. Piszter Imre előadása. 3. A kongresszus második ülése (augusztus 18-ikán): a) Az Oltáriszentség irodalma. Varga Mihály előadása. b) Minő zene illik az Oltáriszentséghez. Kutschera József előadása. — A legfölségesebb Eucharisztia és az egyházi ének. Mayer Károly — Manna. — Tárgyak lajstroma. — Irodalom. — Meghol-tak névsora. — Hirdetések.

„Mária Országá“ czim alatt Hoós János temesvári áll. tan. képezdei ének- és zenetanár egy igen hasznos zenefolyóiratot ad ki, melyből eddig már 5 füzet jelent meg. A magyar zene- és költővilág legkitünőbbjei sorakoztak a szerkesztő mellé, s e gárda elég biztosíték arra, hogy a további füzetek is ép oly tartalomdusak lesznek, mint az első öt. Szébbnél szebb egyházi s főleg Mária-énekek töltik meg a füzeteket. Az énekek mind kétszólamuak s orgona- vagy zongorakisérettel vannak ellátva. Eddig a következő 40 oldal

jelent meg: Bízalom Máriában, Rózsafüzér, Mennynek földnek dicsőséges királynője, Tenger csillag Isten anyja, Mária az árvák anyja, Tekints le égből, szűz anyám, Ave Maria, Légy egyetlen boldogságom. A magyar nép a te néped, Keresztények erőssége. Sirok a te keservéddel, Szűz Mária Anyánk, Hymnus Mária kápolnához, Boldogtalan szív keserve, Boldog asszony anyánk, Lytánia a XVIII. századból, Uram irgalmazz, Nézz le ránk a magas égből, Oh Mária lilomszál, Oh legszentebb szív asszonya, Asszonyunk szűz anyánk, A keresztnek szent tövében. Hajadonok esdeklése, Ave Mária, E siralom bus völgyéből, Egy óhajtság egy dicséret, Mária szívemet, Fohász Magyarország nagyasszonyához, Hozzád esdünk szűz anyánk, Szép vagy Isten édes anyja, Hymnus Jézus szent szívéhez, Jertek tisztá lelkek Ha én mindazt elmondhatnám, Oh áldott szűz anya. Hymnus a szűz Máriához, Oh Mária szűz virágszál, Stella Mária, Gyászdal kis gyermekek fölött. A „Mária Országá“ megjelenik havonként egyszer nyolcz oldalon s ára egész évre 12 korona, félvre 6 korona, egyes szám ára 1 korona 20 fillér. Az előfizetések a „Mária Országá“ kiadóhivatalába Temesvár-Belváros küldendők.

Jézus Krisztus isteni Megváltónk élete A négy evangéliumból időrendben összeállította és magyarázó jegyzetekkel ellátta dr. Balits Antal székesegyházi kanonok. Ára csak 2 korona. Kétszer érdekelne az Ur Jézus Krisztusnak élettörténete, amelyet mindenki ismer ugyan, de rendszeresen és időrendben nagyon kevesen ismernek. Könyv még nem volt eddig a magyar irodalomban, mely édes Jézusunk életét ekkép tárgyalta volna. Balits ur könyvét ajánljuk a legmelegebben olvasóink figyelmébe. Kapható a Szent Gellért kath. müintézet könyvkereskedésében, Budapest, VIII., Práter-utca 44. sz.

Az 1900. évi szent jubileum kézikönyve. Irta Kereszkényi Gyula, érdi esperes-plebános. A könyv mindenről felvilágosít, ami csak a jubileumra tartozik; és ami a munkának állandó becsé, az a bucsukról szóló rész, amiből világosan meg fogja tudni mindenki, hogy miben áll a bucsu, amit olyan sokszor emlegetnek a jó hívők, de a mit kevesen ismernek. Az újságok nagyon dicsérik a könyvet. Megrendelhető a Szent Gellért Kath. Müintézetnél, Bpsten. Ára 3 kor.

Gyónási könyvecske. Szent áldozási imák s néhány szent ének. Elemi iskolai tanulók számára írta Baumann Károly hitoktató. Ezen hasznos kis füzetet, mely a Szt. Gellért kath. müintézet könyvkereskedésében kapható, ajánljuk a lelkészkedő papság, hitoktatók és szülők figyelmébe. Ára 20 fillér. Tömeges megrendelésnél árengedmény.

Való és mese. Irta: Deszkás Miklós Igen jól és szépen megirt 8 elbeszélést tartalmazó könyv, melyek nagy része a vasuti-életből van merítve. Ára 1 korona. Kapható a Szent Gellért kath. müintézet könyvkereskedésében. (Budapest, VIII., Práter-utca 44.)

Magyaország és a zsidóság. Irta Petrássevich Géza, a jeles katolikus hírlapíró ily czimű nagyszabásu munkájának immár megjelent a második kiadása. Irodalmunkban valóban ritka jelenség, ha egy tudományos színvonalon álló műből rövid idő alatt új kiadást kell rendezni. Ez bizonyítja, hogy Petrássevich műve mily alaposan van megírva. És tény, hogy aki a zsidókérdéssel komolyan és behatóan akar megismerkedni, bele akar hatolni a zsidó nép jellemébe, ismerni akarja történetét, vallását és pszichikumát, egész lé-

nyegét, aki a maga elrettentő valójában akarja megismerni a zsidóság befolyását Magyarország közgazdasági kulturális és társadalmi életére, az olvassa el e könyvet. A 205 oldalra terjedő nyolczadrét alakú könyv ára fűzve 3 korona. Megrendelhető a Szent Gellért katolikus műintézet könyvkereskedésében (Budapest, VIII., Práter-utca 44.)

Iskolában.

Tanító: Korgó Pista, mondd csak, mennyi husz meg nyolcz?

Korgó Pista: Az harmincznégy.

Tanító: Harmincznégy? Kitől tanultad te ezt?

Korgó Pista: Az apától.

Tanító: Hát mi a te apád?

Korgó Pista: Főpinczér a „Velencezé”-ben.

Szó szerint.

Bíró. Önt azzal vádolják, hogy a panaszost kövel fejbe ütötte. Beismeri tettét?

Vádlott. Én büntetlen vagyok!

Bíró. De hiszen tanuk vannak rá, hogy kövel dobálta.

Vádlott. Ugy van; csak hogy azt mondta az Üdvözítő: „aki büntetlennek érzi magát, az dobja rá az első követ!”

Miből következett?

Inas. Édes anyám, a majsztram tegnap azt mondta, hogy már arra se vagyok érdemes, hogy felpofozzon.

Anya. Elég szomorú dolog biz az fiam.

Inas. Édes anyám! De azért mégis felpofozott ám!

Neki van igazsága.

— Hány ujjad van Jóska?

— Tizenkettő.

— Lehetetlen! Gondold meg csak jobban!

— De bizony tizenkettő. Mert a kabát is az enyém, oszt annak is van két ujja.

Kaszárnyában.

Örmester. Hallja maga Szénási, ne járjon olyan közel a fejével a lóhoz, mert még takarmánynak nézi és bekapja.

Nem várt felelet.

Tanár. Az ön magyar dolgozata olyan jó, hogy kétségbe vonom, hogy ön csinálta. Mondja meg őszintén, melyik csacsi segített önnek?

Tanuló. Az ön fia, tanár ur.

Előkelő Kneip-kura.

Látogató. Mit látok? Ön szőnyegekkel borítja be kertjében az utakat?

Tőkepénzes. No igen, mert az orvosom azt rendelte, hogy mezitláb sétáljak a kertben.

Hogy elhiggye . . .

Fiatalkorú gazdasszony. Tudja mit, Mari? Ma azt fogjuk mondani az urnak, hogy én főztem az ebédet.

Szakácsnő. Jól van, nagysága; hanem akkor égessük meg egy kicsit a peccenyét, hogy az ur elhiggye.

Kár!

Apa. Nincs szerencsém! Mikor a fiam még nem volt orvos, egész évben beteg voltam; most pedig mikor az orvos egy krajezáromba se kerülne, mindig olyan egészséges vagyok mint a makk!

A történeti órában.

Tanár. Mit tud ön a római császárokról?

Diák. Azt tudom, hogy mind meghaltak már.

Egy orvos várótermében.

A. Azt hiszem uram, most önön van a sor!

B. Nem kérem alássan, azt hiszem önön.

A. No már csak megvallom, én mindig csak azért jövök ide, hogy kissé fölmelegedjem.

B. Igen: Hiszen is!

Nair.

Bíró. Hogyan hívják?

Tanu. Gerley Margit.

Bíró. Hány éves?

Tanu. Tizenhat.

Bíró. Volt-e már büntetve?

Tanu (szégyenkezve). Igenis bíró ur. Egyszer nem akartam szót fogadni a mamának s ezért büntetésül nem kaptam tíz órára vajás kenyeret.

Gonosz nyelv.

Lakó: Hallotta az éjjel azt a borzasztó vihart?

Háziúr: Hogyne, — egészen tisztán kivehettem az ön fele-égének a hangját.

Kiki Ur.

Mikor 1893-ban a Budapest lipótvárosi képviselő meghalt, az új választásnál két liberális (mndkettő kazár) jelölt volt felállítva. Az egyik ügyvéd, a másik nagyiparos (szesz-főző.) A nagyiparos pártja nagy kortesvaecorát rendezett, melynek meghívóján. (etetésnek tekintessék) az volt: „vaecorát ki-ki fizeti”. Ezt úgy kell érteni, hogy mindenki fizeti a saját vaecoráját. Egyik választó khonpolgár jól telerakta a böndőjét, vette a nyaka a jó borokat, elszivta a jó szivarokat, azzal odább akart állni, mikor a pinczér elcsip, hogy fizessen. Nagy méltatlankodva úgy válaszol a pinczérnek:

— Wie heiszt! Hogy jövök én a fizetéshez? Tholán azt gondolja, hogy én vagyok az a bizemos ki-ki?

Gyermek száj.

Tanító: Te Bandi, miért ütötted meg a János gyereket?

Bandi: Csak megelőztem őt, mert ő akart engem megütni.

Fiatal asszony (az anyjához): Nézd mama, a férjem erővel azt akarja, hogy én főzzek neki!

Anyja: Hát ha erővel akarja, akkor biz nem érdemel kegyelmet.

Mai eselések.

Szakácsné: Az istenért nagysága, ne készítse többé saját maga a rizsfelfújtat.

Uró: Mi kifogása van ellene.

Szakácsné: A vőlegényem véletlenül evett belőle, s most el akar hagyni.

Okadatolt.

Apa: Miért nem veszed el Annát, ha szereted?

Fiu: Az igaz, de miután én vegeterianus vagyok s...

Apa (közbeszólván): Hiszen Anna is az.

Fiu: Az is igaz, de tudod... májfoltjai vannak az arcán.

Már késő.

— A férjemről készített arcképet el nem fogadhatom. Hiszen úgy néz ki, mint egy majom.

— Hja, kérem, azt a körülményt a házasság előtt kellett volna tekintetbe venni!

Jó szakácsné kinálkozott szolgálatba. A házi asszony kérdezte tud-e főni?

— A szakácsné felelte: Hogyne! Már két gazdámat ütötte meg a szél tülhizottság miatt.

Igazi káplár.

Hé, Khon Mór, ne oly remegve. Mit fél már most a tréfa tüzeléstől. Mit mond majd a háboruban ha igazán agyonlövök.

Iszákosság gyógyítható a már számos esetben fényes eredménnyel használt, a „Sas gyógyszerárán” külön orvosi rendelet szerint készült **Iszákosság** elleni zerrel. Igen sok elismerő levél. Az illetőnek tudta nélkül is beadható. Egy adag ára **2 frt 20 kr.**, egy kettős adag mely makacs bajnál szükséges, **4 frt 40 kr.**, az utóbbi összeg előlehes beküldése mellett, bérmentes szétküldés. Kapható **Sas-gyógyszerárban, Lugoson 19. sz.**

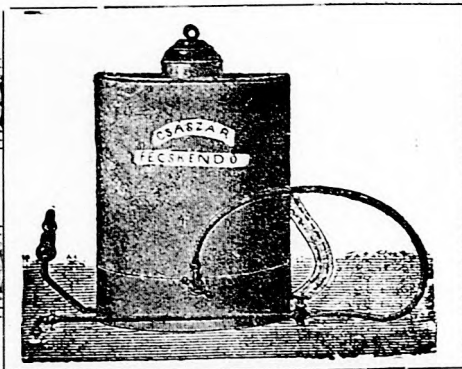
Vértess-féle Sósorszesz,
Minden házban szükséges.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: SCHÖDL GYULA.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legtökéletesebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb permetezőgép a Vermorel-féle

„Császár Feckendő”

mely eddig minden versenyen, melyen résztvett, az első díjat nyerte. — Legújabb 1899. évi minta.

Erős réz-puttonnyal nickelezett részeket gondos kiállításával által nincs eltömésnek és javításnak kitéve.

Ára csomagolással együtt **csak 12 frt.**

Megrendelhető **Sohr József** urnál **Szill Somogy m.**

Megrendelések kéretnek, ha utóbbi szállításra is, már most föladni, hogy az előírt időre pontosan eszközölhessem. Utánvétellel vagy a pénz előleget beküldése mellett.

! Teljes jótállás !

„Páratlan a maga nemében”

Az emberiségnek tulnyomó része szenved évek hosszú során át gyomor- és bélbetegségeket, amelyekből csak azon esetben képes megmenekülni, ha az orvosi vélemények szerint a legkötönyebb s a világ legjobb gyomor- és bélcseppeit, a

„Valódi” Szent-Gáli Gyomor- és Bélcseppeket

használja, mely gyors és biztos, nélkülözhetetlen házi- és népies szer. Ezen hírneves háziszert a következő esetekben eddig semmi más szer nem tudja felül és pedig *étvágyhiány, székszorulás, rosszaga lehelet, savanyu felbőgés, kólíka, gyomor- és bélgyulladás, gyomor- és bélvérzés, laqadság, túlságos nyálkakepződés, sárgaság, undor, hányás és főfájás.*

Egy üveg ára használati utasítással **1 korona.**

Központi szétküldési raktár:

STEUER IZIDOR

az „Arany szarvashoz” címzett gyógyszerárában **Szent-Gál** (Veszprémmegye.)

Főraktár: Török József gyógytárában, Budapest Király-utca 12. és Egger Leó gyógytárában Váci-körút 12.

Ára 1 korona.

3 üveg megrendelésénél portó mentesen küldetik.

Készpénz-kölcsön

birtokokra és házakra,

a valódi becserkét háromnegyed részéig, II helyre is, 20-60 évi törlesztésre. Birtokos felmondhat bármikor, penzinteztet nem. Lebonyolítás 14 nap alatt. Konvertálás belyeg-és illetékmentes. Semmi előleges költség. Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat, valamint kataszteri birtokiv-másolat.

Ingtalan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, VI., Váci-körút 39.

TANONCZOK LAPJA

Szerkesztő: Emberger János. * Kiadó: Labuda Ferencz.

A tanoncifjúság egyedüli lapja, melynek egy iparos házában sem szabadna hiányozni. Előfizetési ára: egy évre 1 kor. 20 fill., félévre 60 fillér. A Tanoncok Lapja szerkesztő-sége és kiadóhivatala: Budapest, III., Serfőző-u. 3. Műtá-ványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

Hirdetések

felvételek a

MAGYAR NÉPLAP

kiadóhivatalában.

STOWASSER J. es. és kir. hangszergyáros, a
es. kir. hadsereg és a magy.
kir. honvédség szállítója.

BUDAPEST, II. Lánchid-utca 5 sz.

Harmonika-árjegyzék külön kerendő.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hegedűk vonóval 3 forinttól 15 frtig Mesterhegedűk vonóval 15 frttől 300 frtig Gordonkák vonóval 10 frttől 150 frtig Nagybőgők vonóval 20 frttől 100 forintig Fuvolák 2 frttől 100 forintig Szárny-kürtök 14 frttől 20 frtig Czim-balmok 35 frttől 300 forintig Ósi magyar tárogatók szabá-dalmazva 20 frttől 60 frtig. Elpusztíthatatlan, kitűnő erős hangú harmonikák utolérhetetlen erős hanggal és tartós-sággal 3, 4, 5, 6, 8, 10 frttől 80 forintig Templomi és más zenekarok részére

fuvó és vonó hangszerek

előnyös fizetési feltételek mellett legjutányosabb árban szállíthatnak

A Sohr „Szent-Antal“ kaszagyár, mely a világ legelső kaszagyára

100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy Sohr „Szent-Antal“ kaszát tud előmutatni.
200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 darab közül 5 rosszat tud előmutatni.

Megrendelési cím: Sohr József Somogy-Szill.

Fazánkban a kaszakereskedők nagy mérvben fizik a szédelgést. És miután a Szent-Antal jegyű kaszával, melynek jó híre bejárta az egész világot, és a mely a múlt évi londoni kiállításon is nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert, a szédelgőknek kissé a körmükre koppantottam, azt mindenféle felfiranggal utánozzák és el akarják hitetni, hogy ócska portekájuk valódi „Szent-Antal“-kaszák, azért mindenkit saját érdekében is figyelmeztetek, hogy óvakodjon a hamis utánzatoktól, mert a Szent-Antal-kaszák csak akkor valódi, ha fokán az ismert védjegy van. tábláján pedig az itt látható felirat.

Az **egyedüli kasza**, mely minden tulajdonosát várákozáson fölül kielégíti. A Szent-Antal kasza közkedveltségét főleg szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és esodáltra méltó élének köszön. Különösen azért felel meg közönségnek, mert a

Szent-Antal jegyű kaszának erős orma és nyaka van és igen vékony pengéje. Nem kell minduntalan kovacs-kézre adni, mert egy rendes kaszásemler kezéhez van igazítva.

Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a Szent-Antal kaszánál nem jöhet elő, mert az **alkalapálva és kipróbálva** lesz a gazdaközönségnek atadva. A Szent-Antal kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át és egyszeri köszörüléssel 150-180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben kaszálni. **Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelőt egy új kaszáért kicserélem.** De tapasztalatból tudjuk, hogy az e közül sincs egy rossz.

A Szent-Antal kasza árai:

65	70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszú
— .95	1.—	1.05	1.10	1.15	1.20	1.25	1.30 forint.

5 drb megrendelésénél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 drbnál a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld.

Amergaui kaszakő a legmegfelelőbb a Szent-Antal kaszához. 1 db 25 kr., 10 db 2 frt. „Diadal“ ezüstacél kalapáló készülék. Üllő és kalapás párban 85 kr.

Képes főárjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőknek kedvezmény.

Védjegy.

